Antagna av regionfullmäktige
2013-02-25, § 5

Riktlinjer för placering av medel i donations-stiftelser förvaltade av Region Gotland

1. Syfte

” I den mån det inte följer av stiftelseförordnandet hur stiftelsens förmögenhet skall vara placerad, svarar styrelsen eller förvaltaren för att förmögenheten är placerad på ett godtagbart sätt.”(2 kap 4§ Stiftelselagen)

Region Gotland är förvaltare av ett flertal donationsstiftelser. Varje stiftelse är en egen juridisk person och därmed unik. Styrelsen för respektive stiftelse har ett övergripande ansvar för medelsförvaltningen. Riktlinjerna syftar till att hjälpa förvaltaren att hantera de på marknaden förekommande finansiella riskerna samt vara ett stöd vid val av placeringsform, i de fall då det inte framgår av stiftelseförordnandet.

Vid förvaltning av stiftelsemedel är långsiktigheten viktig då kapitalet skall värdesäkras för framtiden. I det kortare perspektivet skall förvaltningen ske så att en god direktavkastning kan uppnås och utdelas enligt stiftelsens ändamålsbestämmelser. Förvaltaren måste således alltid balansera en värdesäkring av kapitalet och god direktavkastning med beaktande av det riskmandat riktlinjerna medger.

Placeringsriktlinjerna för regionens förvaltade stiftelsers medel anger regler inom följande områden:

- Avkastningsnivå på tillgångarna
- Tillåten risknivå
- Ansvarsfördelning
- Tillåtna tillgångslag
- Begränsningar för tillgångslag och enskilda emittenter
- Uppföljning och rapportering
- Intern kontroll

Besöksadress Visborgsallén 19
Postadress SE-621 81 Visby
Telefon +46 (0)498-26 90 00 vxl
E-post regiongotland@gotland.se

Bankgiro 339-8328
Postgiro 18 97 50-3
Org. nr. 212000-0803
Webbplats www.gotland.se

2. Mål för avkastning och risk

2.1 Avkastning

Målet är att långsiktigt bibehålla det reala värdet på den samförvaltade portföljen samt att uppnå högsta möjliga utdelningsbara avkastning inom godkänd risknivå.

2.2 Risk

Stiftelsernas medel skall placeras på finansmarknaden i sådana former som leder till att det reala värdet på den samförvaltade portföljen bibehålls. Risknivån styrs i avsnittet placeringsriktlinjer där tillåtna tillgångsslag preciseras.

3. Ansvarsfördelning

3.1 Regionfullmäktige

Regionfullmäktige fastställer placeringsriktlinjerna.

3.2 Regionstyrelse

Regionstyrelsen ansvarar för följande åtgärder och beslut inom stiftelseförvaltningen:

- Se till att stiftelsens ändamål uppfylls på det sätt som föreskrivs i stiftelseförordnandet
- Årlig uppföljning av resultat och tillgångsfördelning samt tillämpning av de etiska kriterierna jämfört med dessa placeringsriktlinjer
- Delegering av beslut till ekonomidirektör om placeringar av stiftelsernas medel
- Beslut om firmatecknare och beslutsattestanter inom stiftelseförvaltningen för varje kalenderår
- Besluta om extern förvaltning av stiftelsernas medel inom ramen för dessa placeringsriktlinjer
- Besluta och fastställa ändringar av placeringsriktlinjerna

3.3 Ekonomidirektör

Det är ekonomidirektörens ansvar att:

- Följa placeringsriktlinjerna vid förvaltning av stiftelsernas kapital
- Följa upp stiftelseförvaltningens resultat och att förvaltningen bedrivs på ett effektivt sätt
- Rapportera utfall av placeringsverksamheten till styrelsen
- Initiera och utarbeta förslag till uppdatering av riktlinjerna när förändringar på de finansiella marknaderna eller stiftelseområdet påkallar detta

- Finansiella avtal tecknas och finansiella transaktioner sker inom ramen för dessa riktlinjer
- Företräda stiftelserna gentemot extern motpart
- Uppföljning och kontroll av extern förvaltare (i förekommande fall)
- Omedelbart rapportera till regionstyrelsen om avvikelser från placeringsriktlinjerna inträffat.

3.4 Redovisningschef och internbank

Det är redovisningchefens och internbankens ansvar att:

- granska affärsbeslut och avräkningsnotor för att kontrollera att affärer gjorts i enlighet med dessa placeringsriktlinjer
- rapportera till regionstyrelse om avvikelser från placeringsriktlinjerna inträffat
- internbanken svarar för den dagliga redovisningen av stiftelsernas transaktioner samt framtagande av underlag för rapportering

4. Placeringsriktlinjer

Placeringsriktlinjerna anger vilka tillgångsslag som är tillåtna i portföljen och limiter för maximi- och minimiposition. Portföljens finansiella risk skall begränsas genom att sprida tillgångarna på flera tillgångsslag och på flera marknader. Kreditrisker skall begränsas genom spridning på flera emittenter.

4.1 Tillgångsfördelning

Stiftelsernas kapital får placeras inom tillgångsslagen:

- svenska räntebärande värdepapper
- utländska räntebärande värdepapper
- svenska aktier och aktierelaterade instrument
- utländska aktier (endast i värdepappersfonder med placeringsinriktning definierad som globala aktier eller med en sammansättning av fonder enligt motsvarande definition)
- alternativa tillgångar
- likvida medel

Procenttalen i nedanstående tabell anger lägsta och högsta andel, som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få utgöra av portföljens totala marknadsvärde. I tabellen framgår även den långsiktiga strategiska fördelningen mellan tillgångsslagen i form av "normalandel".

Tillgångslag	Min, %	Normal, %	Max, %
Räntebärande värdepapper	**20**	**30**	**100**
Aktier	**0**	**60**	**70**
varav utländska	0	*20*	*30*
Alternativa tillgångar	**0**	**10**	**20**
Likvida medel	**0**	**0**	**10**

Ovanstående gränser gäller de totala stiftelsemedlen som avsatts till förvaltning. Enskild stiftelses fördelning kan dock avvika från normalfördelningen, exempelvis kan en stiftelse med lågt kapital ha 100% placerat i aktier, för att uppnå en acceptabel direktavkastning.

Om gräns överskrids skall tillgångar avyttras i motsvarande mån så snart lämpligen kan ske, varvid skälig hänsyn skall tas till den risk som överskridandet innebär för portföljen som helhet. Om gräns underskrids skall tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske.

Medel för att tillgodose stiftelsernas behov av att betala leverantörsskulder eller ge utdelning är undantaget den strategiska fördelningen.

4.2 Belåning

Aktie- och värdepappersportföljen får ej belånas med undantag för hantering av likvidscheman.

4.3 Extern förvaltare

Styrelsen kan ge externa förvaltare uppdraget att förvalta kapital i sin helhet eller för delar av kapitalet.

Förvaltaren ska ha Finansinspektionens tillstånd för förvaltning av annans finansiella instrument enligt 2 kapitlet lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller motsvarande.

Vid anlitande av externa förvaltare ska dessa åta sig att följa dessa placeringsriktlinjer. Skriftligt avtal om förvaltningen ska upprättas.

5. Val av värdepapper

5.1 Räntebärande värdepapper

Stiftelsernas medel får endast placeras i värdepapper utgivna av:

- Svenska staten eller av staten garanterat värdepapper
- Svenska kommuner och landsting
- Kommuninvest i Sverige AB
- Svenska bostadsfinansieringsinstitut
- Svenska banker
- Företag med en rating på minst BBB minus enligt Standard & Poor's eller minst Baa3 enligt Moody's.

Vid investering i väldiversifierad räntefond skall det kapitalvägda genomsnittliga kreditbetyget i fonden motsvara ratingen som avses ovan.

Placering av medel i utländska räntebärande värdepapper får endast ske inom ramen för räntefonder och skall valutasäkras i svenska kronor.

5.1.1 Begränsning av ränterisk

Den samförvaltade portföljens innehav av räntebärande värdepapper skall ha en duration som normalt motsvaras av Handelsbanken All Bond (ca 3 år). Durationen får högst vara 5 år beroende på aktuell situation på finansmarknaden. Duration är ett mått på en tillgångs räntekänslighet och anger tillgångens effektiva återstående löptid.

5.2 Svenska aktier och aktierelaterade instrument

Portföljens aktier skall vara börsnoterade aktier. Detta innebär att aktierna skall vara föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats som är öppen för allmänheten och som styrs under tillsyn av myndighet.

Placeringar i aktier skall göras med god spridning på företag, branscher och geografiskt område.

Med aktierelaterade instrument avses i första hand aktivt förvaltade fonder, aktieindexfonder och aktieindexobligationer. Med aktierelaterade instrument

avses även konvertibla skuldebrev, inlösenrätter, teckningsrätter, teckningsoptioner samt depåbevis.

5.3 Utländska aktier (värdepappersfonder)

Placering i utländska aktier (noterade på utländsk börs) får endast ske genom förvärv av andelar i aktiefonder under förutsättning att fondens placeringsinriktning överensstämmer med reglerna i dessa placeringsriktlinjer.

Vid placering i värdepappersfond ska portföljens gränser för tillgångsslagen beaktas. Vid placering i fond som investerar i olika tillgångsslag, s k blandfond, ska fondens placeringar, enligt senast kända fördelning, fördelas på portföljens tillgångsslag.

Placering ska ske i fonder som står under Finansinspektionens eller motsvarande utländsk myndighets tillsyn.

5.4 Alternativa tillgångar

Syftet med alternativa tillgångar är dels att få exponering mot absolutavkastande strategier dels att skapa riskspridning för att minska den totala risken och höja den riskjusterade avkastningen.
Inriktningen för de investeringar som görs är att de skall:

- uppvisa låg korrelation till traditionella aktieplaceringar
- ha en förväntad positiv avkastning och en historisk risknivå (mätt som volatilitet) som är lägre än aktiemarknaden.

Investeringar i alternativa tillgångar skall ske i fonder eller i strukturerade instrument, för att minimera administrationen och de operativa riskerna. Dessa investeringar bör vidare ske i former med en kontinuerlig värdering samt betryggande likviditet.

5.5 Restriktion - Motparter och förvaring

Med restriktioner avses här dels de begränsningar som lagstiftning sätter för förvaltningen och dels de begränsningar som styrelsen fastställer. Syftet är att begränsa risker.

Godkända motparter vid transaktioner med portföljens tillgångar är:

- Motparter som har Finansinspektionens tillstånd för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn, enligt 2 kapitlet lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.
- Utländska institutioner som har tillstånd motsvarande det som anges i lag ovan och som står under tillsyn av myndigheter eller annat behörigt organ.

Portföljens tillgångar skall förvaras hos motpart som har:

- Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt 2 kapitlet lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.
- Utländska institutioner som har tillstånd motsvarande det som anges i lag ovan och som står under tillsyn av myndigheter eller annat behörigt organ.

5.6 Ansvarsfulla placeringar vid aktieförvaltning

Regionen ska ta etisk hänsyn i sin placeringsverksamhet i syfte att bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Detta innebär att väga in miljöaspekter, sociala och samhällsrelaterade frågor. I detta hänsynstagande ska även en placerings finansiella risk och förväntade avkastning vägas in. Regionen ska undvika att placera i företag som systematiskt bryter mot internationella normer vilka finns formulerade i FN-konventioner gällande exempelvis mänskliga rättigheter och demokratiska principer. Detsamma gäller företag som systematiskt bryter mot lagar, förordningar eller konventioner inom miljöområdet i de länder där de är verksamma, eller som är vedertagna inom Sverige.

Regionen ska inte placera i värdepapper utgivna av företag vars huvudsakliga verksamhet utgörs av tillverkning eller försäljning av vapen eller annat krigsmateriel, produktion av pornografi, tobaksprodukter eller alkoholhaltiga drycker.

Vid placering i fonder krävs att fondernas investeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med ovannämnda riktlinjer för ansvarsfulla placeringar.

6. Uppföljning

Uppföljningens syfte är att informera om portföljens resultat, förändringar i sammansättningen av tillgångsslag samt förändringar i risknivå.

6.1 Rapportering

Rapportering ska ske till stiftelsens styrelse i samband med årsbokslutet. Rapportering skall också ske om avvikelser från dessa placeringsriktlinjer inträffat. Rapportering till ekonomidirektören sker löpande under året.

Varje genomförd affärstransaktion dokumenteras i ett affärsbeslut som upprättas av ekonomidirektören. Dessa affärsbeslut utgör grunden för rapportering och uppföljning enligt ovan.

Rapporteringen omfattar följande:

1. Innehav och fördelning mellan tillgångsslag
2. Anskaffningsvärde
3. Utgående marknadsvärde
4. Avkastning under året
5. Avvikelse från jämförelseindex
6. Andra väsentliga finansiella händelser

Vid extern förvaltning ska rapportering ske senast 10 bankdagar efter månadens utgång.

Utöver ovanstående rapportering skall extern förvaltare även rapportera:

7. Periodens transaktioner
8. Avkastning från årets början
9. Avkastning från uppdragets start
10. Duration (räntebärande)

6.2 Jämförelseindex

Avkastningen för externt placerade medel för den förvaltade portföljen skall bedömas genom jämförelse mot följande index:

Tillgångsslag	Index
Räntebärande värdepapper	Handelsbanken All Bond Index
Svenska aktier	SIX Portfolio Return index
Utländska aktier	MSCI All Countries inkl utdelningar
Alternativa tillgångar	SSVX 3M

Om något av dessa index upphör att noteras eller upphör att vara relevanta som jämförelseindex för den förvaltade portföljen, skall ledningskontoret snarast fastställa ett annat index.

7. Intern kontroll

Placeringsverksamheten skall ha en god intern kontroll för att i möjligaste mån undvika att förluster uppkommer på grund av att affärstransaktioner genomförs som står i strid mot dessa riktlinjer.

Grunden till en god intern kontroll uppnås genom en uppdelning mellan den som gör affärsavslut och den som är mottagare av och kontrollerar avräkningsnotor från affärsmotparter.

Kontroll av att affärsbeslut stämmer överens med avräkningsnotor samt att gjorda affärer överensstämmer med dessa riktlinjer utförs av internbanken och redovisningschef, Serviceförvaltningen.